

Trilogia d'exilis

Manuel Molins

La màquina del doctor Wittgenstein

«Una màquina adaptable a totes les situacions i fàcil, molt fàcil, de manejar. Es tracta de parlar. Parlar lliurement, deixar anar els pensaments, com quan som al llit o en la més estricta intimitat. Per aquest micròfon entren les paraules amb tots els dubtes i confusions. L'aparell processa la informació i després ací, en aquesta petita pantalla, se'ns mostra un arbre sinòptic que agrupa els temes que havíem introduït sense ordre ni concert perquè puguem veure tots els usos i significats possibles. Després, pitgem aquest botó, que és el botó dels contrastos i les comparances, i la pantalla, com si es tractàs d'una pel·lícula, ens torna a mostrar diferents casos d'ús correcte o incorrecte amb les conseqüències felices o doloroses. D'aquesta manera, informant-se, classificant i ordenant el caos inicial del cor o cap, la màquina ens indica, en una darrera operació, el quadre final del nostre estat i ens situa en el camí d'una decisió clara i honesta; en el camí de la llum i la pau interiors...

»BONIC, EH?, MOLT bonic; higiènic, objectiu, portàtil, barat i impersonal. Alguns podrien creure fins i tot que es tracta d'un instrument imprescindible per a l'estabilitat emocional de l'home modern enfrontat dia rere dia a canvis i receptes insospitats, una mena de psicoanàlisi a la carta o pastilla de l'honestedat. Però jo sé que és mentida, una gran mentida propagandística... Aquesta 'rentadora' no és més que l'arma d'un Dictador de l'esperit que és la pitjor de totes les dictadures. No ens nega les llibertats polítiques o socials, és clar, com han fet sempre els dictadors; sinó que va molt més enllà i tracta d'anul·lar-nos les llibertats més íntimes i essencials, la llibertat d'aprendre i elegir. Sí, sí; aquesta és la seua autèntica pretensió, negar-nos el dolor de l'error i, en conseqüència, negar-nos també el plaer de la veritat, privar-os del coneixement perquè és gràcies a l'error que trobem la llum» (III, El metge).